

Ustavni sud

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Jasna Omejec, dopredsjednik Suda, te suci Marijan Hranjski, Mario Kos, Jurica Malčić, Ivan Matija, Ivan Mrkonjić, Željko Potočnjak, Agata Račan, Emilija Rajić, Viče Vukojević i Milan Vuković, odlučujući u povodu žalbe za zaštitu izbornog prava, na sjednici Suda održanoj dana 11. lipnja 2001. godine, jednoglasno je donio sljedeću

ODLUKU

I. Usvaja se žalba Hrvatske socijalno liberalne stranke, Županijskog vijeća Primorsko-goranske županije, podnesena protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva Primorsko-goranske županije klasa: 013-01/01-01/2, ur. broj: 2170-11-11-01-26 od 22. svibnja 2001. godine.

II. Poništavaju se izbori za članove Općinskog vijeća Općine Lokve.

III. Nalaže se Općinskom izbornom povjerenstvu Općine Lokve poduzeti sve potrebne radnje za ponovnu provedbu izbora.

IV. Izbori za članove Općinskog vijeća Općine Lokve ponovit će se u nedjelju, 1. srpnja 2001. godine.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama« i službenom glasilu Primorsko-goranske županije.

Obrazloženje

1. Podnositelj je podnio žalbu protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva Primorsko-goranske županije klasa: 013-01/01-01/2, ur. broj: 2170-11-11-01-26 od 22. svibnja 2001. godine. Oспоравanim rješenjem nadležnog Županijskog izbornog povjerenstva Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: Županijsko izorno povjerenstvo) odbijen je kao neosnovan prigovor Hrvatske socijalno liberalne stranke - Županijskog vijeća Primorsko-goranske županije.

2. Prigovor podnositelja je podnesen iz razloga što on smatra kako je tijekom provođenja izbora za članove Općinskog vijeća Općine Lokve, a uslijed nezakonite radnje Općinskog izbornog povjerenstva Općine Lokve, došlo do nepravilnosti koje su bitno utjecale na izborne rezultate Hrvatske socijalno liberalne stranke (u daljnjem tekstu: HSLS) u konkretnom slučaju.

U prigovoru se navodi da je u tiskovini »Novi list« od 3. svibnja 2001. godine kandidacijska lista HSLS-a za izbore u Općini Lokve bila objavljena pod rednim brojem 3. (trećim). Nadalje se u žalbi ističe da je podnositelj tijekom predizborne promidžbe pozivao glasače glasovati upravo za listu pod rednim brojem 3., dok je na dan izbora lista podnositelja na glasačkom listiću bila navedena pod rednim brojem 4. (četvrtim).

U žalbi se ističe da je opisana radnja dovela u zabludu birače, prouzročivši pogrešno očitovanje volje glasačkog tijela, te da je naznačena nezakonita radnja izbornog povjerenstva u postupku glasanja bitno utjecala na rezultate izbora.

Slijedom navedenoga podnositelj predlaže njegovu žalbu usvojiti te provedene izbore za članove Općinskog vijeća Općine Lokve poništiti i ponoviti.

3. Županijsko izorno povjerenstvo u povodu prigovora donijelo je osporavano rješenje u kojem je utvrdilo da je doista došlo do promjene u rednom broju kandidacijske liste HSLS-a, na način da redni broj te liste u objavljenim zbirnim listama kandidacijskih lista nije bio istovjetan rednom broju pod kojim je ta lista bila naznačena na glasačkim listićima na dan izbora.

Međutim, prema pravnom stajalištu Županijskog izbornog povjerenstva izraženom u osporavanom rješenju, odnosno prema stajalištu navedenog tijela izraženom u njegovom popratnom očitovanju od 8. lipnja 2001. godine, zamjena u konkretnom slučaju nije se odrazila na rezultate izbora. Donositelj osporavanog rješenja drži da sam redni broj ispred naziva pojedine liste ne predstavlja identifikacijsku oznaku političke stranke ili nezavisne liste, već predstavlja samo redoslijed na glasačkom listiću uz koji je naveden potpuni i skraćeni naziv stranke, odnosno koalicije, s imenom i prezimenom nositelja liste. Smatra da se ne radi o povredi koja bi bitno utjecala na rezultat izbora i zbog koje bi bilo potrebno provedene izbore poništiti. Nadalje se ističe kako izborna promidžba podnositelja nije bila isključivo temeljena na rednom broju liste, već da su u njoj isticane i druge poruke.

S obzirom na navedeno, Županijsko izorno povjerenstvo predlaže žalbu podnositelja odbiti kao neosnovanu.

Žalba je osnovana.

4. Prema odredbi članka 55. stavka 1. Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (»Narodne novine« broj 33/2001, u daljnjem tekstu: Zakon), nadležno izorno povjerenstvo, rješavajući o prigovoru, a po utvrđenju da je bilo nepravilnosti koje su bitno utjecale na rezultate izbora, poništiti će radnje u tom postupku i odrediti da se te radnje ponove u roku koji mora osigurati održavanje izbora na dan kada su raspisani. Prema stavku 2. istog članka, ako ne postoji mogućnost ponavljanja poništenih radnji iz prethodnog stavka ili ako se nepravilnosti odnose na postupak glasanja, a bitno su utjecale na rezultate izbora, nadležno izorno povjerenstvo poništiti će izbore i odrediti rok u kojem će se održati ponovljeni izbori.

Odredba stavka 2. članka 36. navedenog Zakona izričito propisuje da se kandidacijske liste navode na glasačkom listiću onim redom kojim su navedene na zbirnoj listi kandidacijskih lista jedinice.

Nadalje, odredba članka 17. Zakona propisuje da se kandidacijske liste unose na zbirnu listu prema abecednom redu punog naziva političke stranke, odnosno koalicije, koja je listu predložila. Ako je više stranaka predložilo koalicijsku kandidacijsku listu, ona će se unijeti na zbirnu listu prema nazivu prve po redu stranke u prijedlogu.

5. Sukladno navedenim zakonskim odredbama, Ustavni sud Republike Hrvatske ne prihvaća stajalište Županijskog

izbornog povjerenstva, te utvrđuje podnesenu žalbu osnovanom.

Iz pobijanog rješenja, te izborne dokumentacije spisa Županijskog izbornog povjerenstva, Sud je utvrdio da na dan izbora redni brojevi pod kojima su navedene kandidacijske liste u izbornom natjecanju za članove Općinskog vijeća Općine Lokve nisu bili istovjetni rednim brojevima pod kojima su iste liste prethodno navedene i objavljene na zbirnim listama kandidacijskih lista u predmetnoj izbornoj jedinici.

Nadalje, u ustavnosudskom postupku je utvrđeno da je na temelju zbirne liste kandidacijskih lista koje su nadležna izborna povjerenstva službeno objavila u javnim glasilima 3. svibnja 2001. godine, HSLS svoju promidžbu, u dvotjednom razdoblju predizborne promidžbe, temeljio i na činjenici da se kandidacijska lista HSLS-a na glasačkom listiću za izbore za Općinsko vijeće Općine Lokve nalazi pod rednim brojem 3.

Suprotno tome, na dan izbora, kandidacijska lista HSLS-a na glasačkom listiću za Općinsko vijeće Općine Lokve navedena je pod rednim brojem 4.

6. Postupak provođenja izbora strogo je formalni postupak, u kojem se moraju poštivati sve odredbe Zakona o načinu i vremenu provođenja pojedinih izbornih radnji, te sadržaju izborne dokumentacije, u koju nedvojbeno pripada i redoslijed kandidacijskih lista na zbirnoj listi kandidacijskih lista s kojim mora biti usuglašen i redoslijed lista na glasačkim listićima.

7. Slijedom navedenog, ovaj Sud utvrđuje da navođenje rednog broja (redoslijed) pojedine liste na glasačkom listiću koji nije istovjetan s rednim brojem (redoslijedom) iste liste na prethodno objavljenoj zbirnoj listi kandidacijskih lista, a bez pravodobnog ispravka nevaljane zbirne liste u javnim glasilima (koji ispravak mora biti objavljen u roku koji osi-

gurava zakonito održavanje izbora na dan za koji su raspisani), predstavlja neposrednu povredu odredbe članka 36. stavka 2. Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koja bitno utječe na rezultate izbora u izbornoj jedinici.

U konkretnom slučaju osnovanim razlogom za poništenje izbora smatra se pravna situacija u kojoj sudionik u predizbornoj promidžbi, između ostaloga, poziva birače glasovati za listu koja se treba na glasačkom listiću nalaziti pod unaprijed utvrđenim brojem, a taj broj bude na dan izbora izmijenjen.

Ovo stajalište Ustavni sud Republike Hrvatske već je izrazio u predmetu broj: U-VII-1236/2001 od 28. svibnja 2001. godine (»Narodne novine« broj 49/2001).

8. Slijedom iznijetoga, a utvrdivši žalbu Hrvatske socijalno liberalne stranke, Županijskog vijeća Primorsko-goranske županije osnovanom, na temelju odredbe članka 128. alineje 9. Ustava Republike Hrvatske, odredbe članka 88. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99) i odredbe članka 56. Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odlučeno je kao u izreci.

Broj: U-VII-1336/2001
Zagreb, 11. lipnja 2001.

Dopredsjednik suda
dr. se Jasna Omejec, v. r.

Suglasnost ovog otpravka
s izvornikom ovjerava
Voditelj Službe sudske pisarnice
Vladimira Vodanović, v. r.